

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU**

Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim

Kierunek: Fizjoterapia

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **TERAPIA MANUALNA**

Kod przedmiotu: **ZWKF_FT_J_O_C.4_s**

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot/moduł: **Zakład Fizjoterapii**

Osoba odpowiedzialna za kartę – koordynator przedmiotu:

dr n. med. Małgorzata Chochowska

Osoby prowadzące przedmiot:

1. dr n. med. Małgorzata Chochowska
2. mgr Artur Hołodniuk

Data opracowania: **15.09.2021 r.**

1. Podstawowe informacje

Forma studiów	studia stacjonarne			
Stopień studiów	jednolite studia magisterskie			
Profil	praktyczny			
Specjalność	–			
Rok studiów / semestr	rok 3, semestr 5			
Status przedmiotu	obowiązkowy			
Język przedmiotu	polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	seminaria	inne
Wymiar zajęć	5	45		
Liczba punktów ECTS	2			

2. Cele przedmiotu

C1	Zdobycie wiedzy z zakresu podstaw teoretycznych omawianych metod manualnych w fizjoterapii.
C2	Nabycie umiejętności diagnozowania oraz programowania fizjoterapii w oparciu o poznane metody manualne fizjoterapii.
C3	Nabycie umiejętności ruchowych i manualnych niezbędnych do stosowania metod manualnych w fizjoterapii.

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

- wiedza i umiejętności z zakresu anatomii i fizjologii człowieka.

4. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji
EK1	zna teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy terapii manualnej; zna wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych terapii manualnej	C.W7 C.W8	P7S_WG
EK2	potrafi zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu terapii manualnej; potrafi obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu terapii manualnej	C.U8 C.U9	P7S_UW
EK3	potrafi wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu terapii manualnej; wykazuje odpowiedzialność za własne działanie	C.U10 K.9	P7S_UW P7S_KR

5. Treści programowe

WYKŁADY		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
W1	Miednica- dysfunkcje kości krzyżowej, czynnościowe zmiany tkankowe więzadeł w obrębie miednicy, badanie fizjoterapeutyczne miednicy, anatomia miednicy, czerwone flagi przy pracy z miednicą, trzewia miednicy i ich wpływ na ból lędźwiowo-krzyżowy, spojenie łonowe i korelacja spojenia ze stawami SI	1
W2	Odcinek lędźwiowy kręgosłupa - anatomia, dysfunkcje L-S, Dyskopatie, badanie odcinka lędźwiowego według medycyny ortopedycznej, badanie bierne odcinka lędźwiowego, Analiza ruchomości kręgosłupa według Frajeta, Trzewia odcinka lędźwiowego kręgosłupa, czerwone flagi dla odcinka lędźwiowego, ostry dysk	1
W3	Kompleks barkowo - ramienny -anatomia stawu ramiennego i barkowego, wpływ łopatki w kształtowaniu się dysfunkcji barku, stożek rotatorów, badanie kompleksu barkowego według medycyny ortopedycznej, zapalenie kaletki podnaramiennej, zapalenie stawu(kompleksu) barkowo- ramiennego I, II i III stopnia oraz postępowanie fizjoterapeutyczne, zamrożony bark	1
W4	Staw kolanowy i skokowy - anatomia stawu kolanowego, badanie stawu kolanowego według medycyny ortopedycznej, dysfunkcje przeciążeniowe stawu kolanowego, zerwanie więzadła krzyżowego oraz triada stawu kolanowego, kolano skoczka, zapalenie gęsiej stópki, zespół pasma biodrowo- piszczelowego,	2
	Razem	5
ĆWICZENIA		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
ĆW1	Wprowadzenie do medycyny manualnej.	6
ĆW2	Diagnozowanie i leczenie miednicy za pomocą terapii manualnej.	9
ĆW3	Diagnozowanie i leczenie kompleksu barkowo-ramiennego za pomocą terapii manualnej.	9
ĆW4	Diagnozowanie i leczenie stawu kolanowego za pomocą terapii manualnej.	9
ĆW5	Diagnozowanie i leczenie stawu skokowego za pomocą terapii manualnej.	6
ĆW6	Podsumowanie.	3
ĆW7	Zaliczenie praktyczno-teoretyczne.	3
	Razem	45

6. Metody dydaktyczne

M1	Pokaz – obserwacja.
----	---------------------

M2	Studium przypadku.
M3	Ćwiczenia praktyczne.

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	50
Godziny bez udziału nauczyciela wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć i zaliczeń	10
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2

8. Metody oceny

a. Ocena formująca

F1	Obserwacja podczas zajęć.
----	---------------------------

b. Ocena podsumowująca

P1	Zaliczenie praktyczne – rozwiązanie problemu terapeutycznego w zakresie badania, programowania terapii oraz praktycznego przeprowadzenia technik manualnych / ćwiczeń.
----	--

c. Warunki zaliczenia przedmiotu

- obecność na zajęciach zgodnie z regulaminem studiów,
- pozytywna ocena z zaliczenia praktycznego.

9. Kryteria oceny

Efekt uczenia się EK1	
na ocenę 2	Student nie zna podstawowych pojęć i zasad obowiązujących w terapii manualnej.
na ocenę 3	Student z niewielkimi błędami wyjaśnia podstawowe pojęcia i zasady obowiązujące w terapii manualnej; opisuje podstawowe metody terapii manualnej dla miednicy, kompleksu barkowo-ramiennego, stawu kolanowego lub skokowego; przedstawia wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu terapii manualnej.
na ocenę 4	Student wyjaśnia podstawowe pojęcia i zasady obowiązujące w terapii manualnej; samodzielnie opisuje podstawowe metody terapii manualnej dla miednicy, kompleksu barkowo-ramiennego, stawu kolanowego lub skokowego; przedstawia wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu terapii manualnej; wskazuje skutki uboczne środków i zabiegów manualnych.

na ocenę 5	Student szczegółowo i zrozumiale wyjaśnia podstawowe pojęcia i zasady obowiązujące w terapii manualnej; opisuje podstawowe metody terapii manualnej oraz techniki mobilizacji i manipulacji dla miednicy, kompleksu barkowo-ramiennego, stawu kolanowego i skokowego; wskazuje skutki uboczne środków i zabiegów manualnych; szczegółowo opisuje i wyjaśnia mechanizm oddziaływania środków i zabiegów terapii manualnej na organizm pacjenta; rozumie mechanizmy procesów patologicznych zachodzących w tkankach i układach organizmu człowieka.
Efekt uczenia się EK2	
na ocenę 2	Student nie potrafi zademonstrować wybranego ćwiczenia i techniki z zakresu terapii manualnej.
na ocenę 3	Student z pomocą nauczyciela wskazuje, dobiera i przeprowadza odpowiednie do stanu funkcjonalnego pacjenta ćwiczenia i techniki z zakresu terapii manualnej; w okrojonym stopniu wykorzystuje aparaturę i urządzenia diagnostyczne lub terapeutyczne.
na ocenę 4	Student samodzielnie, choć z niewielkimi błędami, wskazuje, dobiera i przeprowadza ćwiczenia i techniki z zakresu terapii manualnej, w oparciu o wyniki przeprowadzonej oceny funkcjonalnej; dobiera i wykonuje podstawowe techniki mobilizacyjne dla stawów i tkanek miękkich stosowane w terapii manualnej; wykorzystuje aparaturę i urządzenia diagnostyczne lub terapeutyczne.
na ocenę 5	Student właściwie dobiera (w zależności od stanu funkcjonalnego pacjenta) program ćwiczeń domowych z zakresu terapii manualnej; samodzielnie wskazuje czynniki nasilające i zmniejszające pojawiające się objawy i dolegliwości, dostrzega ich związek z czynnościami codziennymi i zawodowymi wykonywanymi przez pacjenta oraz dokonuje ich odpowiedniej modyfikacji; właściwie dobiera i wykonuje podstawowe techniki mobilizacyjne dla stawów i tkanek miękkich stosowane w terapii manualnej; prawidłowo wykorzystuje niezbędne aparaturę i urządzenia diagnostyczne lub terapeutyczne.
Efekt uczenia się EK3	
na ocenę 2	Student nie potrafi samodzielnie wykonywać zabiegów z zakresu terapii manualnej lub nie posiada właściwych umiejętności manualnych.
na ocenę 3	Student samodzielnie wykonuje zabiegi z zakresu terapii manualnej; jego umiejętności ruchowe i manualne nie budzą większych zastrzeżeń – są wystarczające do zademonstrowania podstawowych technik; wykazuje odpowiedzialność za własne działanie.
na ocenę 4	Student samodzielnie wykonuje zabiegi z zakresu terapii manualnej; posiada właściwe umiejętności ruchowe i manualne niezbędne do stosowania metod manualnych w fizjoterapii; wykazuje odpowiedzialność za własne działanie, potrafi przewidzieć ich skutki; prawidłowo określa priorytety przy realizacji zadań.
na ocenę 5	Student samodzielnie wykonuje zabiegi z zakresu terapii manualnej; jego umiejętności ruchowe i manualne są na bardzo wysokim poziomie; prezentuje postawę dbającą o ten poziom; wykazuje odpowiedzialność za własne działanie, potrafi przewidzieć ich skutki; prawidłowo określa priorytety przy realizacji zadań; wygłasza własne opinie i podejmuje dyskusje podczas zajęć; dba o bezpieczeństwo własne i otoczenia.

10. Macierz realizacji przedmiotu

Efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK1	C.W7, C.W8	C1	ĆW1–ĆW7	M1–M3	F2, P1

Efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK2	C.U8, C.U9	C2	ĆW2–ĆW7	M1–M3	P1
EK3	C.U10, K.9	C3	ĆW2–ĆW7	M1–M3	F1, P1

11. Wykaz piśmiennictwa

a. Piśmiennictwo podstawowe

1.	Zembaty A. (red.), <i>Kinezyterapia</i> , tom I i II, Kasper, Kraków 2002.
2.	Kaltenborn F. M., <i>Manualne mobilizacje stawów kończyn</i> , Rolewski, Toruń 1996.
3.	Cyriax J. H., <i>Ilustrowany Podręcznik Medycyny Ortopedycznej</i> , DB Publishing, Warszawa 2010.
4.	Rakowski A. <i>Terapia Manualna Holistyczna</i> , tom I, Poznań 2011.

b. Piśmiennictwo uzupełniające

1.	Chaitow L., <i>Techniki energii mięśniowej. Zaawansowane techniki terapii tkanek miękkich</i> , Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011.
2.	<i>Praktyczna Fizjoterapia i Rehabilitacja</i> – artykuły związane z tematyką zajęć.

12. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

.....
(miejsowość, data)

(kierownik zakładu)

(dziekan wydziału)

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)